

Петиція

Щодо скасування чинного Статуту міста Одеси та створення робочої групи для напрацювання нової редакції Статуту

1. Обґрунтування необхідності скасування чинного Статуту

Аналіз чинного Статуту територіальної громади міста Одеси, затвердженого рішенням Одеської міської ради №1240-VI від 25.08.2011 року, свідчить про наявність суттєвих правових, змістових та ідеологічних вад. Статут суперечить, у тому числі, Конституції України, особливо в частині розвитку української нації, її історичної свідомості, традицій і культури, державній політиці деколонізації, яка втілена у Законі «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів», пам'яті борців за незалежність України, яка встановлена Законом «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у XX столітті» та інших.

Зокрема:

1.1. Ідеологічна заангажованість і проросійська риторика

У преамбулі Статуту наголошується на значенні Одеси в рамках «міста російській імперії», також зазначається про те, що «Одесити пишаються традиціями мужності і патріотизму, що мають своїм корінням подвиги російських військових...», що є прикладом імперської та російської пропаганди. Це неприпустимо в умовах триваючої війни Росії проти України (12-й рік війни, 4-й рік повномасштабного вторгнення) та суперечить публічній позиції Верховної Ради України, викладеній у Постанові від 1 грудня 2022 року № 2787-IX «Про Заяву Верховної Ради України щодо визнання російського режиму терористичним, нелегітимності перебування російської федерації в Організації Об'єднаних Націй і її реформування, відповідальності членів російських політичних партій, що підтримують агресію».

1.2. Закріплення статусу російської мови як єдиної в Одесі всупереч Конституції, чинному законодавству та рішенням КСУ.

Преамбулою Статуту встановлено, що «російська мова є мовою міжнаціонального спілкування в Одесі».

До того ж, ч. 3 ст. 34 Статуту встановлено, що «російська мова є невід'ємною складовою культурної спадщини міської громади та використовується в усіх сферах суспільного життя» та зобов'язує органи місцевого самоврядування забезпечувати її розвиток.

1.3. Поширення радянських і російських наративів

Статут підтримує:

– міф про заснування міста 2 вересня — день, прив'язаний до російської імперії, попри документальні згадки про поселення Коцюбіїв ще у 1415 році. Зазначений міф про «2 вересня» був поширений виключно задля посилення престижу російської імператриці Катерини II

– міф про «10 квітня як день визволення Одеси від німецько-фашистських загарбників» — у риторичі радянської пропаганди, без згадки про зміну однієї

окупації (нацистської) на іншу (радянську) та історичним ігноруванням того, що ідеологією Гітлера був нацизм. Реальне визволення Одеси від радянської окупації сталося 24 серпня 1991 року, коли Одеса, як і вся Україна нарешті здобули Незалежність.

Підсумовуючи вищевикладене, зазначимо, що наявність положень, які прославляють російських військових та підкреслюють культурну спадковість російської мови, створює не лише загрозу демократичному розвитку громади, а й несе вразливість до інформаційного впливу країни-агресора, у тому числі служить підставою російським агресорам називати Одесу «російським містом». Це прямо суперечить державній політиці національної безпеки та інформаційної стійкості.

2. Затягування при спробі оновлення Статуту

Листом № 02-2-14/1118 від 08.07.2022 Одеська міська рада визнала застарілість Статуту, проте в розробці нового документу не було забезпечено належної участі громадськості.

Через це проєкт Статуту, оприлюднений 07.03.2023 року, містив численні юридичні та фактологічні помилки (звернемо увагу лише на те, що розробники нової редакції Статуту міста Одеси забули, що Одеса знаходиться у складі України), а доопрацьований варіант від 09.07.2024 року – не врахував низку обґрунтованих громадських пропозицій та теж в багатьох містах не відповідав вимогам чинного законодавства.

Це свідчить або про низьку компетенцію працівників Одеської міської ради та її виконавчих органів, які були залучені до розробки нової редакції Статуту міста Одеси, або про небажання керівництва міста скасовувати чинний Статут міста Одеси, який має відверто проросійську направленість та поширює російські та радянські наративи.

3. Вимоги до Одеської міської ради

У зв'язку з вищезазначеним, що підтверджується аналізом чинного законодавства, висновками істориків, публічною позицією громадськості та експертного середовища, ми, мешканці міста Одеси, вимагаємо:

3.1. Скасування чинного Статуту міста Одеси, як такого, що:

- суперечить Конституції та законам України;
- містить норми з ознаками російської та радянської пропаганди;
- порушує принципи історичної правди та прав людини;
- гальмує європейську інтеграцію Одеси.

3.2. Створення нової робочої групи з розробки сучасної редакції Статуту, до якої мають увійти:

- фахові юристи (зокрема, фахівці з муніципального права),
- історики та експерти з деколонізації,
- представники громадських організацій,
- громадяни, делеговані шляхом відкритого конкурсу або жеребкування.

